

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese cate 3 cóle pe luna si costa 2 fr. v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru nemembrii 3 fr. Pentru strainatate 4 fr. cu porto postei. Abonamentulu se face numai pe cate 1 anu intregu. — Se abonéza la Comitétulu asociatiunei in Sibiiu séu prin posta séu prin dd. colectori.

Nr. 17.

Brasiovu 15. Augustu 1868.

Anulu I.

Despre medicina cu respectu la poporul romanescu.

Escelenti'a sa D. presiedinte alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu a dîsu in cuventarea sa tienuta in siedinti'a comitetului asociatiunei din 17. Septembrie s. n. a. tr. intre altele si urmatóriele multu insemnatórie cuvente: „Se damu poporului in mana un'a fóia periodica in stílu populariu, care se nu lipsésca din nici un'a comuna romanésca, in care se se intalnésca toti membrii asociatiunei mai desu decatu la adunarile generale, unde se se intalnésca prin lucrarile loru teologulu si juristulu, mediculu si tehniculu, pedagogulu si economulu etc. si cu totii fiacare in ramulu seu se dea invetiaturi practice pentru poporu, se impartasiésca fiacare observatiunile, cunoscintiele practice, cate au adunatu in folosulu poporului tieranu, adeca teologulu moral'a cea nefalsificata a invetiaturei lui Christosu, juristulu modulu de a'si scuti averea si libertatea persónei inaintea legei, mediculu de a'si conserva si apera sanetatea etc.“

Cá unulu ce am onóre a fi membru alu acestei asociatiuni, dandu acestoru cuvinte atentiunea cuvenita, am vrutu se satisfacu indata acestei provocari cu atatu mai multu, cu catu ca eu cá unulu care am traitu mai tóta viéti'a mea intre poporu si mi s'a datu ocasiune a'lu cunósce din tóte partile, sciui ce'i lipsesce, inse starea sanetatiei nu m'a ertatu pana acuma.

Crediu ca nu me voiui insiela, déca voiui presupune, ca stimatii cititori me voru cauta in aceste ale mele ocupatiuni pe terenulu chiamarei mele, adeca alu Igienei (sciinti'a despre

sanetate) si alu educatiunei; totusi nu'mi vine se crediu, ca tocmai pe acestu campu, dupa cele impartasite órecandu de mine, pana astadi inse mai úitate de toti, me voru cauta in acésta directiune, in care me affu de presentu; inse pentru acést'a 'mi voiu da socotél'a in decursulu disertatiuniloru cu cugetu a impartasi in folosulu publicu dupa cunoscintiele ce mi le am agonisitu dintr'o parte prin unu studiu indelungatu, din alta parte prin propria'mi esperientia. Se venimu dara la obiectu.

Antipathi'a romanului catra medicina si medici.

Romanulu s'a consideratu si se considera inca si astadi nu numai de straini, dara póte si de noi cei mai cultivati, de crudu si necultivatu, candu abominéza medicin'a si nu are in-credere in medici. Si pentru ce? pentruca dupa opiniunea in care se afla astadi popórale civilisate, bolnavulu are se consulte pe medicu, se ia ce renduesce acesta, tocmá de aru fi si veninu, ca-ci in man'a medicului iscusitu nu e veninu, inca si de s'aru revoltá totu trupulu lui in contr'a inimiculu strainu si l'ar arunca — vomí — afara. Óre inse au ómenii dreptu se judece asia pe romani? Ba nici de cumu! Romanulu are intru adevéru o aversiune (greatia) catra medicina, prin acést'a si catra medici, inse acést'a este, dupa opiniunea celoru mai renumiti medici moderni, nu numai asia numiti fisiurgi, ci si de casta, basatu pre óresicare cunóscere psichica nesimtibile despre aceea ce este priintiosu unui organismu (individu), éra acésta cunóscere se numesce instinctu séu boldu firescu, care in organismele animalí fara minte este conducatoriulu si regulatoriulu vietiei lorú; éra in organismii cu minte (in ómenii) remane cu atat'a mai desvoltatu, cu catu acestia nu se voru fi prea abatutu dela legile naturei in traiulu vietiei lorú.

Cá se ilustramu asertulu nostru cu dovedi dela ómenii renumiti, dela auctoritati europene, dela barbati de specialitate, vomu cita cate ceva din scrierile renumitului profesoru in Lipsi'a dr. Bock, ale carui scripte de 20 de ani incóce au fostu incoronate de unu succesu, ce se póte numi giganticu. Éta ce dice acestu mare medicu:

„Este o fapta nedisputabila, ca atatu ómenii, catu si animalele bolnave se insanetosiéza tocmai asia bine, candu le lipsece orice medicina, cá si cu intrebuintiarea cea mai acurata dupa cele mai deosebite metóde. — Din norocire in cele mai multe bóle obvinu de sine, inca si in contr'a apucaturei medi-

cali astfeliu de procese, care partea bolnava o reasiedia in starea de sanetate reintregita. Acestea procese s'ar putea numi puteri vindecatorie naturali. Acestea urmeza dupa nesce legi forte ecsacte, care domnescu in corpu; de aceea cele mai multe bóle se potu lasa cu totul in grij'a naturei, adica fara nici o medicina. Medicii nu cunoscu bine procesele vindecatorie naturali, care se desvólta de sinesi in organismulu bolnavu, apoi nici ca 'si dau silinti'a cá se le cunosca, ba de multori prin aplicarea medicineloru le impedece si le ruineza; de aceea in cei mai multi din acesti domni, cá si in toti cearlatanii lecutori, pre langa o fala ridicula se nasce si opiniunea, cá si candu caus'a indreptarei, séu si a insanetosiarei bolnavului ar fi aceea ce ii prescrisera ei cá medicina séu cura, éra nu dispusetiunea naturala a organismului omenescu."

"Art'a medicinei ar castiga in tempulu nostru védia multu mai mare, déca cei mai multi vindecatori in desiertatiunea loru n'aru adscrie metodului tractarei loru si medicineloru prescrise de ei totu ce se intempla bine cu bolnavulu in decursulu tractarei unei bóle, aruncandu totu ce se intempla reu asupr'a naturei, candu totusi in cele mai multe casuri se intempla tocma din contra. Si pentru ce facu ei acést'a? Pentruca medicii inca totu nu cunoscu procesele cele firesci vindecatorie, dela care mai in tóte bólele depende schimbarea simptomeloru, si nici nu vreu a le cunosce, din cauza ca ei n'au vediutu niciodata decursulu unei bóle lasate de sine, numai in grij'a naturei, fara nici o medicina, de aceea nu sciú ce póte produce natur'a in bóle. In medicii s'a incuibatu din capulu locului credinti'a despre marele efectu alu nenumerateloru medicine, care 'si au originea loru inca din intunecós'a vechime, pre candu nici nu sciá observa bine. Acele medicine trebuie se fia cunoscute acuratu in ecsamenulu medicinalu si se se afle in tóte apotecele totudeaun'a in calitatea cea mai buna. Acea credintia, precumu si insielatori'a convingere despre aksiom'a ce se numesce esperienti'a medica (empiria), ii face se crédia, ca ar fi o crima a se indoi despre acelea efecte (ale medicineloru) si despre acea esperientia. Pre cei ce se indoiescu de asemenea lucruri, medicii dandu din umeri ii bajocurescu de tonti, carii voiescu se dejosiésca sciinti'a medicinei si pe domnií sei. Oh, ce scurti de vedere sunt ei! Medicii carii alérgea totu numai dupa medicine multe si se tienu strinsu de cunoscutulu loru: „post hoc, ergo propter hoc (dupa aceea, asiadara pentru aceea),“ nu'si castiga nici o idea despre ceea ce póte presta si

ce ar trebui se presteze știința medicinei. Ei se încerca se afle pentru boale totu numai medicine anumite și forme ce se numescu medicamentale, pre candu știința cauta că se previi, se împedece boalele, séu că in decursulu loru se le dea ajutoriu prin miđul boe dietetice conditionate de natura.

„La tractarea unei și aceleiasi boale cele mai feliurite miđul boe și metode medicinale, precumu și nefacerea nimic'a séu ridicululu hocus-pocus ducu totu la unu scopu; in știința despre medicamente (farmacologia) se recomanda unulu și acelasi miđulocu asupra unei multimi de cele mai diferite boale; totu acelu miđulocu din partea unoru medici se inaltia pana la ceriu pentru efectulu seu celu eșelentu, éra din partea altor'a se pune la o parte că neeficace; mai incolo, candu consulta mai multi medici asupr'a unui casu de boala, fiestecare se recomanda și vrea se reéssa cu léculu seu de predilectiune. Aceste tóte inse nu conturba pe unu practiculu bunu, care cugeta (séu mai bine nu cugeta) și dice: „totusi eu voiu continua totu cu acésta cura;“ éra superstitiós'a omenime ce vré se inghitia numai lécuri, ilu ajuta in metodulu lui cu tóta fidelitatea.“

Pana candu laicii (nemedicii) că și lecurorii petrecu in preocupatiunea falsa, că ar fi cu putintia artei medice se dé érași prin medicine sanetate și putere și ca aru putea dintr'odata fermecá urmarile educatiunei negrijite, ale moletiuinei și necumpetului prin recepte științifice, pana atunci omenimea nici nu se va decide la o viatia rationabila și naturala. Numai atunci póte fi activitatea unui mediculu științifice cultivatu, in adevéru binecuvéntata, candu din publiculu va inceta cu totulu credintia in minunile medicinali și candu va ajunge la convingere, ca și trupulu omenescu se conserva totu dupa legi nestramutabile, care nu se potu resturna nici odata sub nici o împregiurare. In timpulu candu siarlataneria și insielatiunea face venatóre in tóte formele asupra pungei bolhavei omenimi și tóte matahalele medicinei intreprindu propaganda la publiculu laicu, medicin'a trebuie se se pogóre in interesulu binelului comunu de pe oracululu delficu și se'i placa a ne lasa se'i cautamu in carti și se o desgolimu. Tempulu a trecutulu, candu cutare științtia putea remané eschisiva proprietate a unei caste, ci trebuie se vina odata tempulu, candu nu vomu crede mai multu, ci vomu sci.“

„De ce se nu ertamu laiciloru parerea intortocata și superstitiós'a, de multe ori și batjocuritoria de mintea sanetós'a despre

midiulócele si metodele vindecátórie? Au nu se afla in superstitiune si cei mai multi medici, candu ei cu pretiósese sale midiulóce provenitórie parte din intunecós'a vechime, parte din inventiosulu timpu mai nou, potu vindecá bólele, numai déca le ajuta procesulu vindecatoriu alu naturei? Acésta superstitiune a mediciloru erédita din generatiune in generatiune despre puterea vindecátoria atatu a medicamenteloru privilegiate, catu si a celoru concesionate, este totuodata caus'a, cumca medicin'a se inavutí cu un'a massa de asia numite midiulóce vindecátórie si metóde vindecátórie. Ea se inavutiesce si pana astadi, pentruca mai la tóte bólele mediculu scie se laude feliuritele sale medicamente, bai si metóde medicinale de predilectiune, care inse nu de multu era privite cá nefolositórie, fara totusi cá se fia fostu lapedate din inventariulu medicamenteloru (farmacología), ci ele au remasu cá nesce marimi istorice in capetele mediciloru pentru totudeaun'a in suvenire placuta. De aici vine, ca atatu laicii, catu si medicii la cutare bóle intrebuintiéza fara nici o judecata totu dupa datin'a invehita mai multe medicamente, care in locu se ajute, potu si strica, séu ca ele nu ajuta nimic (séu póte numai apotecariului, carele vinde cu 99% castigu) etc. etc.“

Dupace susu numitulu medicu ne da acestea invetiaturi de mare importantia, apoi mai adaoge:

„Nici o apteca mai multu! Inse josu si cu medicastrii, cu magnetisatorii si cu somnambulii, cu amuletele si cu lécurile misterióse! Pre catu tempu va tíenea acésta insielatiune si acestu hocuspocus, omenimea nu se va insanetosia. Pre catu tempu omulu nu'si castiga chiaru din scóla cunoscintia despre trupulu seu, pana atunci elu insusi isi va submina necontentitu sanetatea si víeti'a. Pana candu medicii tindu a'si conserva nimbulu cá si nisce angeri vindecatori, pre catu ei nejudecandu'si propri'a slabitiune omenésca, se incérca a vindeca tóte bólele, in locu se caute a le preintimpina, facéndu pe ómeni cá se cunósca conditiunile, prin care se póte conserva sanetatea, puterea si frumseti'a trupului si se scutesce de multele iniuriintie bolnavitórie, pana atunci atatu alopatic'a, catu si homeopatic'a, idropatic'a, scrotic'a, simpatic'a mistica si gimnastic'a amagitura medica, voru mai costa bani multi, sanetate ruinata, póte si víeti perdate.“

Dupa acestea acelasi germanu eruditu dechiarandu, ca omenimea nu mai are trebuintia de medici din clas'a acelor'a,

carii curéza pe bolnavi cu asia numitele medicamente si dupa nu seiu ce metode, se adreséza catra noi asia:

„Cetitoriule cugetatoriu! Óre nu reflectezi tu la nimicu vedindu si audându in tóte dilele, ca aceeași bóla se vindeca cu cele mai diferite tractamente, prin cele mai diferitórie medicamente si hocuspocus? Ómeni nepregatiti de locu, fara nici o idea de medicina, vindeca bólele tocma asia de bine, cá si medicii cei mai renumiti. Ómeni si animale se vindeca fara medicamente, care adesea cu tóta laud'a loru nu ajuta nimicu la bóle. Alteori bolnavulu bogatu tocma asia pucinu se póte ajuta, cá si sarmanulu bolnavu. Acelasi medicu de auctoritate mare iti recomanda la aceeași bóla candu unu medicamentu candu altulu, cá celu mai bunu si mai salutaru. Si érași, medici de renume mare iti recomanda totu pentru o bóla medicamente cu totulu opuse. In fine vei fi mai reflectatu si ataf'a, ca pre langa tóta asia numit'a propasire in medicina si pre langa cele mai diferite metode de cura, numerulu celoru morti si alu celoru insanatosiati preste totu luandu, remane totu celu de mai nainte.“

„Sciinti'a medicinei, despre care inse cei mai multi vindecatori nu voru se scie nimicu séu pré pucinu, ne invétia, ca bólele nu se potu vindeca in altu modu, decatú numai prin urmarea séu observarea intielépta a acelu legi, caroru trupulu bolnavu este supusu cá si celu sanetosu. Din acestea legi dietetice si respective igienice vindecatórie cele mai sublime sunt:

- 1) Organismulu bolnavu cere crutiarea cea mai mare.
- 2) Bolnavulu se se tiena intr'o stare cu totulu regulata si linistita si se incungiure orice lucru neusitatu.
- 3) Trupulu bolnavu se i se dea cele trebuintióse la sustienerea vietiei in mesura corespundietória.
- 4) Orice inriurintie stricatióse, care aru veni din afara, se fia indepartate dela bolnavu; mai virtosu aerulu stricatu, frigulu si caldur'a mare, tragerea aerului, umediél'a si tóte iritatiunile, substantiele veninóse, afectele inimei si altele cá acestea firesce ca trebue se incercamu a le delatura, care causera bóla si póte fi ca ii mai dau nutrementu.“

Se intempla de multeori, ca unele patimi indelungate se vindeca in timpu scurtu cu totulu, dupa ce ai descoperitu si

delaturatu caus'a bólei, care pana atunci iti era necunoscuta. Pentrucá se descoperi asemenea cause, in mai multe casuri n'ai trebuintia de vreo mare sciintia, ci numai de o minte sanetósa."

"Dintre renumitele midiulóce intaritórie, precumu: chinaferu, vinu, bai minerale si de mare, muschiulu de Islandi'a, sago, Arow-root, revalenta s. a. nici unele nu intarescu, si nu ecsista in apoteca nici unu midiulocu intaritoriu, de si farmacologi'a este plina de asemenea midiulóce. Trebuie dara se eesercitamu si óresicumu se desvoltamu partile constitutive ale organismului, éra mai cu deadinsulu sistem'a muschiularia, a nerviloru, pelea, organele mistuitórie, cumu si cele resuflatórie si ale udului etc., atatu nutrindule moderatu, catu si schimbandule activitatea cu repaosulu."

(Va urma.)

Din actele societatiei „Transilvani'a“ pentru ajutoriulu studentiloru romani din Transilvani'a si partile ei.

(Continuare).

Darea de séma a dlui presiedinte alu societatiei din 22. Octomvre 1867.

Domnii mei!

Conformu statutelor societatii, trebuia se ve convocu pentru dio'a de 1. Octomvre. Caus'a principala ce me impedicà de a me conforma statutelor in acestu punctu a fostu, ca ne lipsia condicele necesarie, fara de cari nici membrii nu se putea inscrie, nici socoteli nu se putea da in modu regulariu. In fine, multiamita patriotismului si generositatii Dlui ministru-presiedinte alu cabinetului Stefanu Golescu, tóte condicele de care avuramu trebuintia, se tiparira in tipografi'a Statului, fara de nici o cheltuiala din partea nóstra. Membrii ai comitetului si ai societatii 'si detera apoi tóta silinti'a de a inscrie membrii si sumele intrate dupa regulele comptabilitatii. Suntemu cu deosebire indatorati Dlui G. A. Bageru, unulu din comptabili societatii, omu specialu in asemenea materia, pentru activitatea si inteligenti'a de care a datu proba in acésta lucrare. Nu mai pucina lauda merita alu douilea comptabilu alu societatii Dn. Eugeniu Crisianu. Domnealoru, impreuna cu alti doui trei

membrii, pana nóptea tardiu stetea ocupati cu purtarea condicelor. Indata ce condicele fura in regula, conformu decisiunei comitetului, s'a convocat adunarea pentru dio'a de astadi. Vetii binevoi dar a ne escusa pentru acésta intardiare.

Infintianduse societatea pre timpu de vacantia, comitetulu la inceputu era in neputintia de a tiené siedintie regularie. Cu tóte acestea, atatu membrii ce remasera in Bucuresci, catu si cei absentii, facura totu ce le stetea prin putintia pentru inmultirea membrilor societatii. In timpululu din urma tienuramu siedintie regularie, precumu vetii binevoi a vedé din procesele verbale ce se incheiara.

Eata acumu, Domnii mei, starea societatii.

Numerulu totalu alu membrilor societatii pana acumu este 421.

Dupa condice si dupa bilanciulu casieriei dela toti acesti membrii a intratu in cassa pana acumu sum'a de 12,856 lei 25 parale. In acésta suma totala se coprinde si lei 521 p. 11, procente pre 6 luni, ce ni se cuviniu dupa unu bonu alu vistieriei statului.

Din acésta suma

- 1) s'a cheltuitu in trebuintiele societatiei lei 497 par. 33
- 2) S'a datu cu imprumutare la vistieria statului lei 10,425 par. 36 cu 10 la sut'a pre 6 luni, pentru care priimiramu unu bonu de " 10947 " 7
- 3) Se afla in numerariu in cass'a societatii " 1411 " 25

Astfeliu, scadiendu cheltuelile, fondulu societatii in bonu si in numerariu este lei 12,358 par. 32.

A datu proba de unu raru zelu patrioticu onor. Dn. prefectu de Covurluiu A. Lupascu, care dejá ne tramise 100 galbeni, si preste pucinu avemu se mai priimimu dela Dlui inca celu pucinu 500 galbeni, bani adunati dela membrii inscristi prin staruinti'a Dlui. — Dn. Giurgea ne tramise 52 galb. dela membrii formati in Husi. Dn. Paladi prefectulu 39 galb. adunati in Brail'a s. a. Doi membrii ai comitetului, intre carii onor. nostru cassieriu Dn. Ioanu Martinoviciu, detera cate 640 lei odata pentru totudeaun'a. Dela unu altu onor. D. membru alu comitetului avemu promisi 30 galb. Mai multi detera sume de celu pucinu 12 galb., carii se voru si propune D-v. spre recunóscere cá membrii ai adunarii.

Procedur'a ce urméza comitetulu cu inscrierea membri-

loru si priimirea baniloru, este acést'a: Se impartu liste de membrii membriloru comitetului. Acestia potu se le incredintieze vercui pre respunderea D-loru. List'a cu membrii si sumele inscise se presenta comitetului. Comitetulu face a se inscrie membrii in condice, constata prin procesu-verbale priimirea baniloru si ordina versarea loru in cass'a societatii. Tre-cându banii preste sum'a de 30 galb., comitetulu luandu'i din cassa 'i da cu imprumutare la vistieri'a statului pre numele presiedintelui societatii, éra bonulu ce se priimesce, comitetulu ilu incredintiéza cassieriului.

Domnii mei! cea mai mare parte din listele impartite inca nu ni s'a innapoiatu. Speramu ca au se se faca membrii numerosi si au se intre sume insemnate dela Craiov'a, Ploesci, Brail'a, Giurgiu s. a. Afara de acésta multi din membrii au platitu numai tacs'a pre Iuliu.

Societatea deabia a inceputu.

Se nu uitamu ca ea s'a infintiatu in timpululu celu mai nepotrivitu pentru scopulu ei, in timpululu de vacantia. Se nu perdemu din vedere, ca intr'o tíera plina de desilusiuni, unde atatea intreprinderi de totu felulu, atatea insociri au muritu inainte de a nasce, cetatiénii nu totudeaun'a au motive de ajunsu de a alerga in sprijinulu unei societati, pana ce ea nu da mai anteu probe invederate de soliditatea fiintiei sale. De alta parte comitetulu insusi a gasitu de cuviintia a procede la inceputu cu órecare bagare de séma, si chiaru cu órecare reserva; elu a crediutu, ca trebuia a'si pastra totu zelulu si tóta energi'a pana dupa ce va da mai anteu dovada, prin carea se dea séma inaintea acestei adunari si inaintea publicului, ca acésta societate, prin administratiunea sa regulata, cá si prin inaltulu ei scopu si constanti'a membriloru ce o compunu, merita increderea si spriginulu a tóta Romanimea.

Cu tóte acestea constatamu cu fericire, ca societatea si pana acumu a fostu pretutindene intimpinata cu o via insulfetire, ea a fostu sprijinita cu caldura de diuarele din tóta Romanimea si mentionata cu lauda de multe din cele straine. Orasiile Romaniei erá se faca mai multu daca avému colectorii pretutindine. Acumu speru ca vomu avé, si dupa ce lumea se va incredintia de seriozitatea si soliditatea societatii, ea va prospera precumu, pucine altele au prosperatu pana acumu.

Societatea „Transilvani'a“ esista.

Deabia nascuta, in cursu numai de trei luni, ea 'si-a creatu unu fondu de preste douaspediece mii lei.

Daca societatea s'ar opri la acestu fondu, ea ar puté totusi crea la anulu unu stipendiu de 200 fiorini pre anu, stipendiu insemnatu pentru romanii de preste Carpati. Cu fondulu ce avemu putemu deja contribui la crescerea unui romanu pentru patri'a si natiunea nóstra.

Dar nu ne oprimu aci. Pana la Craciunu, numai cu cei 500 galbini dela Dn. Lupascu, avemu un'a mia galbini. Unu capitalu de un'a mia da unu stipendiu de 600 fiorini pre anu. Nici unulu din stipendiele de preste Carpati, destinate pentru strainatate, nu e atatu de mare.

Inca odata, societatea „Transilvani'a“ ecsista; ea e inte-meziata dejá, ea nu mai póte cadé: ea nu póte decatu se prospere de aci inainte. Catra avutii tierei nici avuramu curagiulu a ne adresa pana acumu. De astadi inainte nu ne va mai lipsi curagiulu de a ne adresa catra toti cu deplina incredere. De astadi inainte speru ca meritamu increderea tuturoru.

Ide'a fundamentala a societatii, stringerea legamenteloru de fratia intre junimea studiósá din tóte partile Romanimei, se n'avemu indoéla, va stringe cu incetulu pre toti romanii in acésta societate, alu carei scopu sublimu e imprumutatu si fratiescu ajutoriu pentru luminarea Romanimei. Ide'a societatii nóstre a produsu indata la inceputu unu efectu moralu imensu, si anume acele stipendie inspirate de adevratu simtiu nationalu si create mai totudeodata cu societatea nóstra, stipendiele judetieloru Galati, Brail'a s. a. Ce nu va produce acésta feconda idea in viitoriu!

Constantia numai si concordia!

Constanti'a invinge tóte dificultatile; concordi'a maresce si cele mai mici lucruri, precumu inconstantia si discordi'a restórna si cele mai mari. Constantia dar si concordia, si societati cá a nóstra voru dura in sempiternu cá gintea romana.

Siedinti'a adunarei societatii „Transilvani'a“ e deschisa.

(Acésta dare de séma fu petrecuta dela inceputu si pana la fine de cele mai entusiastice aplause ale adunarei).

Galati, 26. Septembre 1867.

Domnule presiedinte!

Am onóre a ve incunosciintia, ca subscriptiunea pentru societatea „Transilvani'a“ a produsu pana acumu in acestu judetiu sum'a de 160 galb., un'a suta siesedieci de galbini.

Din acésta suma incasandu 100 galb., un'a suta galbini, me grabescu a ve-i ecspedui odata cu acést'a.

Listele ce mi-ati confiatu sunt inca in cursu de subscripțiune pe la mai multe persóne binevoitóre, caror'a si eu le amu confiatu, si sunt intemeiatu a crede, ca in doua trei luni voi avea fericirea de a ve trimite o suma de celu pucinu 500 galbini.

Simtiementele romanesci cu care e privita idee'a fericita a societatii Transilvani'a, me autorisà a spera unu resultatu chiaru mai mare decatu acest'a.

Acést'a m'a indemnatu a lua asupr'a mea de a retiené inca listele de subscripțiune, sperandu ca nu me veti tienea de reu.

Se traiésca societatea Transilvani'a! se traiti Domnule presiedinte.

A. Lupascu.

(Va urma).

C l i o.

(Continuare).

E Cod. Dipl. Tomo II.

Anno

- 1363 Pagus saxonicus Nagy Kapus Sedis Mediensis vocatur Possessio regalis. Pag. 49.
- 1365 Saxones erant cum exercitu Regis in Bulgaria. P. 79.
- 1365 Terra Saxonum Juris regalis. P. 80.
- 1366 Nobiles in medio Saxonum. P. 109.
- 1366 Universitas Saxonum Sedium Cibiniensis, de Megyes et de Selyk. Pag. 110.
- 1366 Misit Ludovicus Rex commissarios, ut pote Nicolaum de Zech Banum Croatiae et Petrum de Jara, Vice-Vajvodam Transilvaniae, in medium nobilium siculorum et Saxonum ad componendas lites. P. 83.
- 1374 Nobiles inter Saxones. P. 146.
- 1377 Seniores, Judices, Cives et Provinciales universi de 7. Sedibus Provinciae Cibiniensis. P. 149.
- 1381* Saxonum Universitas. Reg. Arch. Tomo II. p. 86.
1381. Populi et hospites de Ebesfalva et villarum ad eam pertinentium aggregantur Saxonibus Sedium Megyes et Selyk. P. 194.
- 1381 Saxones praestabant de domibus numeralibus Regi collectam. P. 195.
- 1390 Nobiles in Terra Saxonum, signanter Bistricii. P. 213.
- 1390 Possessio Capituli Albensis Enyed gaudebat iisdem libertatibus, quibus Septem Sedes Saxonicales. p. 219.
- 1390.*) Saxones non praestabant nonam Capitulo Albensi. P. 219.
- 1412**) Ex speciali commissione Sigismundi Regis celebratur Judicium generale Bistricii. P. 410.

*) Vide Observ. in fine.

**) Vide inferius notam ad a. 1456. De Insurrectione Saxonum inter a. 1415 et 1419 et (S. Cod. Dipl. Tomo. IV) p. 2.

1418. Hospites et Valachi de Deltau obtinent Privilegiales a Michaele Vajvoda Transalpino. P. 456.
1419. Septem Sedes. P. 468. (1402) hoc idem p. 311.

E Cod. Dipl. Tomo III.

Anno

- 1426 Saxones Districtus Oppidi Cibiniensis. P. 118.
1434. Saxones inhabitatores Oppidi et Villarum ad Castrum Kükölővár spectantium praestabant decimam vini Capitulo Albensi Transilvaniae. Pag. 37.
1435 Decanatus Cibiniensis numerabat 60 Parochias et ejus Decanus obtinet Jus eppale in has Parochias. P. 77.
1440 Septem Sedes Saxonicae enumerantur. P. 93. Praeterea Sedes Medgyes et Selk. P. 95.
1440 Saxones celebrant Cibinii congregationem generalem P. 94.
1440 Berthalom vocatur Oppidum regale. P. 94.
1440 Nicolaus Apafi restituit Gerebatum Communitati Berthalom, p. 95 item 1440, p. 101 et 1441 p. 107.
1440 BIRTHALBINUM fuit in Dioecesi Albensi Transilvaniae. P. 101.
1441 Septem Sedes Saxonicae praeter Megyes et Selk. P. 109.
1443. Plebani Sedis Talmács Dioecesis Strigoniensis p. 127.
1450 Saxonum septem sedium consuetudo et libertates memorantur, p. 180, item 1452 p. 184.
1451 Saxones in Nagy-Demeter et Terpény Sedis Bistriciensis vocantur hospites et Saxones Regales. P. 171, 172, 174.
1452 Saxonica Natio. Reg. Arch, T. IV. p. 103.
1453 Saxonibus septem sedium donatur Talmács in Comitatu Albae. P. 197 et 192.
1454 Plebanis Saxonice Decimae vini praestari jubentur. P. 203.
1454 Saxones evocantur ad Comitiam. S. C. D. T. IV. p. 1.
1454 Saxones exercituent. Supl. C. D. p. 1, 1456 p. 24, 1456 p. 25.
1454 Saxonum census S. Martini. Supl. — p. 2, 1456 p. 26, 1457 p. 43., 1458 p. 51, 1467 p. 169, 1468 p. 185, 1469 p. 197 bis.
1456 Saxones p. 23 (S. C. D. T. IV.), 1456 p. 26, 1458 p. 51, 1458 p. 51, quinquies 1458 p. 52, 1458 p. 53, 1459 p. 67 ter., 1459 p. 69. 1460 p. 71, 1463 p. 95, 1464 p. 117 bis., 1468 p. 189, 1468 p. 191, 1468 p. 192, 1468 p. 197 bis., 1468 p. 232, 1469 p. 199, 1470 p. 221, 1470 p. 222, 1471 p. 243 bis., 1471 p. 247, 1472 p. 249, 1472 p. 265, 1473 p. 275, 1474 p. 277, 1475 p. 305 ter., 1476 p. 313 ter., 1478 p. 338, 1478 p. 339, 1479 p. 341, 1480 p. 349 ter., 1481 p. 360 ter. 1482 p. 380 bis, 1484 p. 393.
1456 Saxones Insurgant (S. C. D. T. IV.) p. 24, 1467 p. 171, 1468 p. 191, 1469 p. 199, 1477 p. 318, 1481 p. 360. — Nota: inter 1415 et 1409 p. 2.
1459 Szászvárosiensis jurisdictioni septem sedium ac Comitum Cibiniensis subjiuntur. P. 245 C. D.
1459 Saxones membra Congregationis gralis judiciariae, p. 252 C. D.
1464 Electio Comitum Nationis. P. 109 (S. C. D. T. IV.).
1464 Saxonum onus vecturae p. 119, 1469 p. 198, 1470 p. 221 (S. C. D.).
1464 Duae Sedes Medgyes et Selyk. P. 268 C. D.

- 1469 Decanatus Saxonici Capitulo albensi Transylvaniae subjecti enumerantur et Plebanis testandi facultas conceditur. P. 331.
- 1470 Duae Sedes Megyes et Selyk. P. 335.
- 1472 Saxonibus Civitatis Cibiniensis et septem sedium confertur Districtus Fogaras. P. 355.
- 1473 Saxones Septem Sedium potentiarii. R. A. T. IV. 252.
- 1475 Saxonum Cleri iurisdietio ecclesiastica, p. 301. (S. C. D. T. IV).
- 1477 Electio Iudicum Regionum. P. 312 (Suppl. —).
- 1477 Jiisdem aggregantur bona Abbatiae de Kreuz. C. D. T. III. p. 411.
- 1482 Saxones an praestent telonium? P. 338 (Suppl. —).
Adde: Saxones 1469. Reg. A. T. III. p. 42 et 1471 p. 47.
- 1483 Septem Sedibus unitor Districtus Fogaras. C. D. p. 435 et 439.
- 1484 Saxones mittunt legatos ad Regem. P. 446.
- 1486 Septem et duae sedes Saxonum, ad quos Mathias Rex suos mittit Commissarios. P. 454.
- 1486 Saxones in Alvincz. P. 451
- 1486 Saxones Regales. P. 451.
- 1486 Nobiles in medio Saxonum possessionati. P. 461.
- 1486 Saxones praestant subsidium. S. C. D. T. V. p. 20, 1486 p. 28.
- 1486 Septem et duae sedes. (S. —) P. 1 et p. 20, 1490 p. 89 et 90, 1491 p. 94, 1508 p. 351, 1510 p. 345, 1511 p. 383.
- 2486 Commissarii Regii mittuntur ad Saxones. (S. C. D. T. V.) P. 1, 1510 pag. 345.
- 1486 Processus tributi. (S. —) P. 22.
- 1486 Subsidium. (S. —) P. 23, 1487 P. 37.
- 1488 Saxones non solvunt tributum. (S. —) P. 59 bis., Tributum Varadi-nense 1492 p. 414.
- 1488 Septem sedes. (S. —) P. 59, 1490 p. 75 et 89, 1491 p. 93, 1496 p. 169, 1497 p. 181, 1499 p. 203, 1501 p. 282, 1503 p. 195 bis., 1504 p. 299.
- 1489 Mensura, pondera. (S. —) P. 71.
- 1490 Duae sedes Megyes et Schelk. (S. —) P. 79, 1495 p. 149.
- 1490 Comitibus nationis Saxonicae electio et confirmatio. (S. —) P. 75., 1491 p. 95.
- 1491 Saxones per nobiles non nisi coram foro saxonico lite impetantur. (S. —) P. 94, 1494 p. 141 et 142, 1500 p. 269, 1511 p. 383.
- 1491 Saxonibus Siculi damna intulerunt. (S. —) P. 94.
- 1492 Saxones prosequantur contra nobiles. (S. —) P. 113.
- 1493 Saxonum census. (S. —) P. 133.
- † Saxonum militandi onus. — Vide Militia.

E Cod. Dipl. Tomo IV. et Suppl. Cod. Dipl. Tomo V.

Anno

- 1494 Saxones civitatis Cibiniensis et Septem ac duarum sedium obtinent confirmationem donationis Abbatiae de Kertz, et ejus bonorum pro praepositura Cibiniensi 1477 factae. C. D. p. 13—19.
- 1494 Saxones contributionem nonnisi Thesaurario administrent. S. C. D. pag. 141.
- 1495 Centumviri apud Saxones. S. — p. 149.
- 1496 Septem Sedes. C. D. p. 27.

- 1497 Jobbagiones 10 annis in fundo Saxonum habitantes non repetantur amplius. S. — p. 181.
- 1497 Taxarum pensio administretur magistro Civium Cibiniensi, non Vajvodae. S — p. 181.
- 1497 Saxones tenent exploratores. S. p. 181.
- 1498 Valachi Saxonibus damna inferunt. S. — p. 199.
- 1498 A Saxonibus victualia milites ne extorqueant. S. — p. 199.
- 1498 Duae Sedes (Medgyes et Selk). C. D. p. 44. et 45.
- 1499 Duae Sedes (Medgyes et Selk). C. D. p. 43.
- 1499 A Saxonibus in Comitatibus non exigantur Birsagia. S. — p. 203.
- 1499 Emigratio e fundo Saxonum ad Comitatus prohibetur. S. — p. 203 bis.
- 1499 Decanatus Saxonici enumerantur. C. D. p. 393.
- 1499 Clerus Saxonicus libere potest testamenta facere. C. D. p. 393.
- 1502 Saxones per singula capita insurgunt. S. — p. 287.
- 1503 Saxones tenent jus ad Fogaras. S. — p. 295 bis.
- 1503 Causae profanae ne transferantur ad Forum Ecclesiast. S. 295 bis.
- 1504 Saxonum insurrectio. S. — p. 299.
- 1504 Lis inter Plebanos Sedis Schelk et Eppum albensem ratione decimarum. C. D. p. 103—109.
- 1506 Saxones habebant 14. Cojudices apud tabulam judicariam Vajvodalem. S. — p. 337.
- 1506 Saxonibus Slavi et Valachi injurias inferunt. S. — p. 343.
- 1507 Saxonum treuga cum Valachiae Principe. S. — p. 345.
- 1507 Malefactores Saxonibus damna inferentes puniendi. S. — p. 345.
- 1508* Saxones. Reg. Arch. T. III. p. 230.
- 1508 De modo Saxones taxandi. S. — p. 351.
- 1508 Saxonibus homines Vajvodales in descensionibus expensas non faciant. S. — p. 355.
- 1508 Saxones insurgunt. S. — p. 355 bis., 1509 p. 345, 1508 p. 354.
- 1508 Saxones offerunt subsidium. S. — p. 356. Vehunt bombardas 1508 pag. 356.

(Va urma).

CONSTANTINU BRANCOVANU.

Drama in cinci acte.

(Continuare).

SCEN'A VI.

(Ua camera la Stefanu Cantacuzino).

Stol. Const. Cantacuzino, Stefanu Cantacuzino, Stirbei, Vacarescu,
Dudescu.

Stol. C. Cantacuzino.

Nu este indreptare

In tiera cu putintia, pre catu acésta stare

De lucruri este fapt'a acestui Domnu betranu.

Elu nu mai are 'n sufletu nimic'a de Romanu!

Candu elu mergea la arme cu Turcii, candu Sultanulu
Intrá la cortu, la usia puneau pre Brancovanu
Ingenuchiatu, cu capulu plecatu chiaru in tierana.
Elu se plecá la tóte! O tíera mea romana!
Te-a 'ngenuchiatu pre tine, si crudu te-a umilitu
Voindu ca se-si pastreze unu tronu nesuferitu!
Sub sceptrulu ce elu tine, alu seu braciú se'mladie;
Se cere mana juna si sufletu cu mandrie.
Ua mana cá putere, unu sufletu nesupusu
Acei politici slabe, ce tíera nóstra a pusu
In trist'a sa cadere, cá se se umilésca
Si drepturile sale la altii se cersiésca.
Unu Domnu care se scie, candu timpulu ar veni,
Cu armele in mana in lupta a muri.
Ca-ci este mare numai celu care, bunaóra,
Candu va voi atuncea e 'n stare cá se móra.
Acela e Domnu mare. Toti cati in viéti'a loru,
Trecu dilele in pace, suntu trantori in poporu.
Dar' Brancovanu dórme. Si tier'a, vai! viséza
La dile de marire, ce astadi incetéza.
Tractate cu strainii, prin care vinde loru,
Puterea tiei sale p'unu sprijinu trecatoru;
Loviri si biruri grele, petreteri, nunti, botéze;
Parade, ziafete, nu potu se invieze
In neamulu ce s'abate nimicu, ce s'a perdutu
Si-a fostu odata mare si la Domni mari placutu.
E trista fatia tiei, cá totu ce 'mbetranesce.
Cá totu ce slabiciunea, séu mórtea ilu lovesce.
Sa resturnamu pre Domnulu!

Vacarescu.

Dar' Domnulu e iubitu
De Turci, de Nemti, de tíera.

Stol. Const. Cantacuzino.

De Turci e parasitu.

Vacarescu.

Dara Domnii ce-au sa vina, totu ast-felu au se faca
Si tronulu se 'njosésca cá la straini sa placa.

Mihaiu sp. Cantacuzino.

Pre care voiu alege, va fi unu mare Domnu.
Acela va sa 'naltie patriei lui tronu.

Fu lunga-a lui domnia. Unu populu care face
Mostenitori stapinii, in lantiuri lui ii place.

Stefanu Cantacuzino (privindu pre feréstra).
Tigane'a vrajitóre aduna langa ea
Poporulu. Ce ii dice? Privescu spre cas'a mea.
Vreti se o chiamu aici, se spuna viitorulu?

Stol. Const. Cantacuzino.

Se vina, ca-ci printr'insa vomu sci ce vrea poporulu;
Ce cugeta. Celu mare se 'ntrebe pre celu micu.

(Stefanu face semnu pre feréstra tiganței cá se se urce).

Cei d'inainte, Tiganč'a.

Tiganč'a.

Boeri, la fie-care din voi pociu se ve dicu
Ce a sa vi se 'ntemple.

(Ea scóte ghioculu si ilu consulta, pre candu tine de mana pre Stefanu Cantacuzino).

Ghioculu spune multe; prin mórte si tradare,
Vei merge la domnia si la putere mare.
Calca-vei sub picióre pre toti vrajmasii tei . . .
Dar' dupe tronu vediu lacrimi, vediu sange, vediu calei.
Ce nasce din tradare, ér prin tradare móre;
Dreptatea se ascunde, nu piere de sub sóre.

Stol. Const. Cantacuzino.

Tiganca blastemata de ce vorbesci tu reu?

Tiganč'a.

Vrei cá se-ti spunu si tie ce-a fi de capulu teu?
Candu resbunarea órba, te va 'mbèta pre tine,
Tu vei vedea alaturi, murindu in aspre chine,
Totu ce iubesci in lume!

Vacarescu.

Taci, nu vorbi asia!

Tiganč'a.

Caintia cá pre Iud'a pre tine va mustra.
Dar' prin marétia mórte tu vei spala tradarea.

(Catre Stefanu Cantacuzino).

Tu vei avea de scire chiaru astadi de chiamarea
La tronul dar' ursitórea urméza calea ei!

Nu poti opri lovirea. Aveti in creeri smei;
Ei turbura feciór'a candu mintea ii lovesce
Si ca p'ua flóre trista o facu de se palesce.
Femeia maritata isi uita cas'a ei,
Si datoria santa ce are de ai sei.
Pre unu voinicu ilu schimba in sufletu de muiere.
Pre cei mari ii imbata de fala si putere.
Voi cate trei si altii sunteti loviti de smei.
Se ve descantu sciu bine. Priviti voi dragii mei?
(Ea scóte nisce ierburi uscate, pre care le mesteca in gura).

„Harduat! harduat! harduat! smec scopien bejin otrava
Bijia, nutar, nebudet bozdi amint tako.“

Acuma, fiti in pace, ca ci smeii au se sbóre,
Si voi veti perde dorulu marirei trectóre,
Ce face bietii ómeni d'atatea mii de ani,
Se lupta cá se surpe tiranii pre tirani,
De nu va trece reulu, atunci s'aveti de scire,
Ca tíera isi va perde putere si unire.
Si voru se vina lupte si venetici straini,
Ce au se schimbe tíer'a in nisce campi de spini.

Stol. Const. Cantacuzino.

Tiganca, spune noua, cine ti a disu a dice
Ce-ai disu? si cine, cine ti-a spusu se vini aice?

Tíganc'a.

Ghioculu spune tóte, voi sunteti prinsu de smei.
Stefane, iea aminte domnia se n'o iei!

(Ese).

Cei d'inainte. Spat. Mihaiu Cantacuzino.

Spat. Mihaiu Cantacuzino.

V'aducu ua veste buna; dar' voi vreau se'mi jurati
Ca veti pestra scumpu tain'a, se nu o venturati.

Stefanu Cantacuzino.

Eu juru pre a mea cinste!

Toti.

Juramu cu totii! Spune!

Spat. Mihaiu Cantacuzino.

Aceste dile negre incepu a fi mai bune.

Ne cere chezasia ca nu se va scula
Poporul, ca pre Domnulu putemu alu in hera,
Si Pórt'a va tramite firmanu de 'nlocuire.
Ne cere chezasie, si'ndata se damu scire.
Cetiti scrisórea acésta tramisa de Mihaiu
Fostu Domnu in tiéra ceeá.

(Ei cetescu fie-care scrisórea).

Stol. Const. Cantacuzino.

Tu grija se nu ai.

Ilu vomu lega si tiér'a in palme tóta-a bate.

Spat. Const. Cantacuzino.

Dar' Pórt'a cere noa dovedi despre tractate
Facute cu 'mperatulu Rusiei.

Stol. Const. Cantacuzino.

Din fericirea mea,

Le amu aici acasa, vreti voi a le vedea?

Vedeti si faceti list'a, asia cum ve voiu spune.

Tractatu cu Rusii face, pre Turci vrendu se-si resbune.

Tradare! . . .

Vacarescu.

Catre Pórt'a, dar' nu catre Romani.

Ua fapta ce-lu cinstesce: urasce pre pagani!

Bujorénu.

Acela ce nu este cu Pórt'a, nici cu tiér'a.

Nu este.

Stol. Const. Cantacuzino.

Se nu ne perdemu séra.

Bani taie elu la Vien'a cu chipu-i s'alu lui nume

Si ale tierei arme, se se vorbésca-n lume.

Vacarescu.

Dar' asta dovedesce, ca este mare omu

Si ca pre tronulu tierei este romanu, unu Domnu!

Voi faceti dar' ua crima, virtuti ce elu le are?

Nu, stolnice! acésta e ce ilu face mare!

Spat. Mihailu Cantacuzino.

Ce are Vacarescu, atatu de se 'mladie
Candu este intrebare de a lovi 'n domnie?

Vacarescu.

Dreptatea inainte de tóte pre pamentu,
Si pentru socii nostri si pentru cei ce suntu
Cu noi in neunire. Dreptatea se lovesce,
Dar' ea nu se ucide; currendu, tardiu domnesce.

Stol. Const. Cantacuzino.

Asia dar' nu puni pen'a aici cá se subserii?
Pre Dumnedieu, pre mortii parinti si pre cei vii,
Eu voiu subscri; dar' fara a da a mea lovire
La radie'n care ochiu'mi se'mbata de marire.

Stefanu Cantacuzino.

Voiu mai preface list'a. Se nu ne despartimu.
Prilegiulu ce s'arata noi n'a se-lu mai gasimu.
Chiamati aici pre greculu si dati-i chezasia
Ca respundeti de Domnulu. Se vina mazilia.

(Va urma.)

Nr. 195. 1868.

Protocolulu siedintiei lunarie a comitet. asociat. trans. rom.

ținute in 4. Aug. c. n. a. c. sub presidiulu Rev. D. vicepres. I. Hanni'a, fiendu de facia DD. membrii Ilustr. sa D. consil. guber. P. Dunc'a, Ilustr. sa D. consil. de finantia P. Manu, D. senatoriu Petru Rosc'a, D. advocatu dr. Ioanu Nemesiu, D. parochu si profes. Zach. Boiu, secret. II. I. V. Rusu, D. capitanu si cassariu alu asociat. Const. Stezariu si D. redact. si bibliot. alu asociat. N. Cristea.

§. 79. D. dr. Ioane Nemesiu impartasiesce proiectulu de bugetu preliminaru pentru viitoriulu anu alu asociat. 186⁸%, prelucratu din partea comisiunei alese spre acestu scopu.

Carele proiectu aici sub a) alaturatu discutanduse si priminduse in totu coprinsulu seu din partea comitet., se decide a se aterne prosimei adunari generale cu urmatoriele adause:

a) Cu privire la p. I. referitoriu la onorariulu secret. II. comitet. din considerarea inmultirei agendelu secretariale, afla cu cale a recomandá inmultirea acelu onorariu, dupa impregiurari.

b) Ér' in privinti'a remuneratiunei secret. I. D. G. Baritiu cá redactoriu alu foiei asociat. comitet. amesuratu conclusului seu din 1. Noembre 1867 §. 121 recomenda cu tóta caldur'a, cá adunarea generala se binevoiésca a asemná numitului dn. redactoriu alu foiei asociat. o remuneratiune amesurata pentru anulu c. 1868.

§. 80. D. cassariu alu asociat. presentéza conspectulu de spre starea cassei asociat. pre tempulu acestei siedintie, din care conspectu se vede, cumca cass'a asociat. — dupa subtragerea erogatelu de pana acum — are in proprietatea sa sum'a totale de 29,748 fr. 99 cr.

Se iea spre scientia.

§. 81. Totu D. cassariu aduce la cunoscienti'a comitet., cumca D. proprietariu in Sasu-Reginu I. P. Maieriu pre langa sum'a de 105 fr., oferita la fondulu asociat. in an. tr., a mai oferitu acum alti 105 fr. in obligatiuni urbar.; deci conformu §. 6 a lin. 1) din statute propune, cá numitulu dn. oferitoriu se se dechiare de membru fundatoriu alu asociatiunei.

Conclusu. Propunerea Dlui cassariu priminduse, comitet. si-va tiené de o placuta detoria pre D. oferitoriu, conformu §§loru 6 (alin. 1) si 23 lit. d) din statute, alu propune si recomandá prosimei adunari gen. spre a se acceptá de membru fundatoriu si a i se dá respectiv'a diploma.

§. 82. Asemene aduce D. cassariu la cunoscienti'a comit., ca comun'a Telciu din district. Naseudului inca a oferitu la asociat. 100 fr. in 5 buc. obligatiuni ale imprumutului de statu din 1854, si totu cu acést'a ocasiune raportéza si despre alti bani incursi la fondulu asociat. dela siedinti'a trecuta pana la siedinti'a presenta, cá tace de m. ord.

Conclusu. Se iea spre scientia cu acea adaugere, ca comun'a Telciu prin ofertulu seu satisfacundu §. 6 alin. 2 din statute, se va propune viitórei adunari gener. spre a se primi intre membrii ord. ai asociat. pre viétia, ér' banii incursi cá tace de membr. ord. se voru publicá regulatu cá si pana acum in foia asociatiunei.

§. 83. Se mai raportéza despre venderea unei bucati manufacturi (opregie) dela espositiunea din Brasiovu prin D. negotiatoriu din Lugosiu Iov'a Popovicu cu pretiulu de 15 fr. v. a.

Se iea spre scientia.

§. 84. Secret. II. presentéza concursulu docentelui din Boosu Petru Gram'a referitoriu la unulu dintre cele 2 premia, a cate 25 fr. v. a. destinate pentru aceli docenti populari, cari

cu ocasiunea viitoare adunari generale, voru dovedi ca au prastitu cele mai multi oltoi.

Conclusu. Concursulu dinpreuna cu documentele acluse se voru propune adunarei generale spre a se luá in cuviintósa consideratiune.

§. 85. Se presentéza o scrisóre a studentelui dela scól'a Ung. Altenburg Georgie Vintila, prin carea trimetiendusi testimoniulu despre progresulu doveditu in semestr. II. alu n. scol. 186 $\frac{7}{8}$, totu odata róga pre comit., cá din considerarea nepotentiei sale de a subsistá cu stipendiulu anuale de 330 fr. v. a. avutu pana acum, se binevoiesca a propune adunarei gener., urcarea stipendiului seu pana la sum'a de 450 fr. v. a.

Conclusu. Testimoniulu despre progresulu stipendiatului asociat. se iea spre scientia, ér' incatu pentru cererea referitóre la inmultirea stipendiului pre an. scol. viitoriu, aceea se va aduce la cunoscienti'a adunarei generale spre a se luá in cuviintósa consideratiune.

§. 86. Se presentéza o alta scrisória a ascultatoriloru de preparandia in Prag'a, anume: a lui Georgie Munteanu si St. Torpanu, prin carea trimetiendusi spre vedere absolutoriale sale de preparandia doveditorie de unu progresu bunu in obiectele propuse: totu odata si esprime cea mai fiésca multiumita, pentruca fura impartasiti cu stipendia din partea asociatiunei.

Se iea spre scientia.

§. 87. Se mai presentéza testimoniale scol. pre sem. II. a. 186 $\frac{7}{8}$ ale studentiloru stipendiatu ai asociatiunei dela scól'a reale din Sibiiu si Brasiovu, si anume a lui Iosifu Masimu si Const. Popovicu, cari ambii au reportatu clase de progresu prim'a cu eminentia.

Se iea spre scientia.

§. 88. Se raportéza despre cartile daruite in favórea bibliotecei asociat. si anume: a) prin D. advocatu dr. I. Nemesiu s'au daruitu 72 bucati opuri de insemnatate mai alesu din specialitatea istorica; b) prin D. profesoriu gimn. in Craiov'a Sim. Mihali s'a daruitu 1 esempl. din opulu intitulatu: „Elemente de istori'a naturale“ edata de domni'a sa in a. 1868 p. I. II. III.

Conclusu. Comitétulu esprime Dd. daruitori multiumita protocolarmente, ér' D. bibliotecariu se insareinéza, cá cartile daruite se le fréca in registrulu cartiloru bibliotecei asociat., si totu odata catalogulu respect. se'lu publice in foi'a asociatiuni.

§. 89. Infine secret. II. cetesce raportulu seu despre activitatea comitet. asociat. in decursulu anului curente 186 $\frac{7}{8}$,

care raportu incuviintienduse se decide a se ceti in viitóri'a adunare generale.

Cu aceste siedinti'a comitet. asociat. inceputa la 4 óre d. amiadi, se inchia pre la 8 óre sér'a. Datulu cá mai susu.

I. V. Rusu mp.

I. Hannia mp.

secret. II.

vicepres.

Ad Nr. 195/1868.

Proiectu de bugetu pre 186^{s/9}

pentru asociatiunea transilvana romana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

A) Intrate.

Dupa §. 26 alu statutelu dispune asociatiunea peste $\frac{4}{5}$ din interesele fondului de reserva si din tacsele membriloru etc., si adeca dupa consecutulu cassei aici alaturatu:

	fr.	cr.
a) Bani gat'a	1554	40
b) Din interesele asemnatiuniloru ipotecarie	724	—
c) Din interesele obligatiuniloru urbariale	285	13
d) Din interesele obligatiuniloru Metalliques	13	12
e) Din interesele obligatiuniloru de imprumutulu nationale	51	8
f) Din interesele dupa asemnatiunile ipotecarie ce voru intra in lun'a acést'a	362	—
g) Restantiile prenumeratiunei la „Transilvani'a”	33	—
Sum'a	3022	73

B) Erogande.

	fr.	cr.
1) Remuneratiune pentru secretariulu II.	200	—
2) Onorariulu unui juristu aplecatu cá scriitoriu in cancelari'a asociatiunei	100	—
3) Spesele cancelariei	200	—
4) Doua stipendie de cate 100 fr. pentru ascultatoriu de jura la universitati ori academii afara de patria	200	—
5) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de jura la academi'a din patria	80	—
6) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de politechnicu	300	—
7) Doua stipendie de cate 300 fr. pentru ascultatoriu de filosofia si profesori de gimnasia	600	—
8) Doua stipendie de cate 330 fr. pentru agronomisti	660	—
9) Doua stipendie de cate 50 fr. pentru gimnastisi	100	—
10) Doua stipendie de cate 50 fr. pentru studinti la scóle reale	100	—
11) Ajutoriu pentru unu sodalu, care voiesce a se face maestru 50 fr., si pentru doui invetiacei de meseria, cari au de a se face sodali cate 25 fr., cu totulu	100	—
12) Doua premie de cate 25 fr. pentru aceli, cari pana la adunarea generala prosima voru dovedi ca au prasitu mai multi oltoi	50	—
13) Spese ecstraordinarie si si pentru biblioteca	100	—
Sum'a	2790	—

Scotienduse din intrate	fr. cr.
erogandele	3022 73
	2790 —

Remane restu 232 73

C) Bugetulu fôiei „Transilvani'a.” fr. cr.

I. Spesele editiunei pe anulu intregu 186 ⁸ / ₉ dupa pre-	
liminariulu Domnului secret. I. Georgie Baritiu	920 —
II. Venitulul din prenumeratiune pana acumu	850 —

Restu neacoperitu 70 —

Sibiu, 3. Augusta 1868.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asociat. dela siedinti'a comitet. asociat. din 7. Iuliu c. n. a. c. pâna la siedinti'a aceleuia din 4. Aug. c. n. a. c.

- 1) Dela D. provisoru alu fundatiunei Siulutiane Vasilie Albini tacs'a de m. ord. pre an. cur. 186⁷/₈ 5 fr.
- 2) Prin D. adm. protopopu si col. asoc. in Abrudu Ioanu Galu s'au trimesu la asoc. 55 fr. si anume:
 - a) Dela Rev. D. protop. on. Alesandru Amosu Tobiasiu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁷/₈ 5 "
 - b) Dela D. adv. Mateiu Nicol'a tacs'a de m. ord. pe an. 186⁷/₈ 5 "
 - c) Dela D. asesoriu de Sedri'a com. Basiliu Bosiot'a tacs'a de m. ord. pre an. 186⁷/₈ 5 "
 - d) Dela D. fiscalu comit. Dion. Tobiasiu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁷/₈ 5 "
 - e) Dela D. negot. Al. Lazaru tacs'a de m. ord. pre a. 186⁷/₈ 5 "
 - f) Dela D. parochu gr. or. in B. Poiani Ioanu Iancu tacs'a de de m. ord. pre an. 186⁷/₈ 5 "
 - g) Dela D. adm. protop. Ioanu Galu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁶/₇ si 186⁷/₈ 10 "
 - h) Dela D. negot. Sév. Henzel tacs'a de m. ord. pre a. 186⁷/₈ 5 "
 - i) Dela D. senat. mag. C. Comanu tacs'a de m. ord. pe 186⁷/₈ 5 "
 - k) Dela D. jude com. in Abrudu-Satu Al. Vasiu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁶/₇ 5 "

Sum'a 55 fr.
- 3) Dela D. asesoriu la tabl'a reg. si adv. dipl. Nicolae Gaietanu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁷/₈ 5 "
- 4) Dela D. prof. gimn. Sim. Mihali tacs'a de m. ord. pre a. 186⁷/₈ 5 "
- 5) Prin D. protop. si col. asoc. Ioanu Petricu s'au trimesu la fondulu asoc. 15 fr. v. a. si anume:
 - a) Dela D. protop. Iosifu Baracu tacs'a de m. ord. pre a. 186⁷/₈ 5 "
 - b) Dela D. parochu in Poian'a Sarata Ioanu Baloiu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁷/₈ 5 1
 - c) Dela D. parochu in Bresicu Spiridonu Dimianu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁶/₇ 5 "

Sum'a 15 fr.
- 6) Prin Rev. D. canonicu metrop. si col. asoc. Ioane Fekete s'a trimesu la fondulu asoc. cá tacs'a de m. ord. 90 fr. si anume:

a)	Dela Rev. Dsa tacs'a de m. ord. pre an. 1867/s	5 fr.
b)	Dela Rev. D. canonicu metrop. Const. Papfalvi tacs'a de m. ord. pre an. 1867/s	10 "
c)	Dela Rev. D. can. metr. I. Chirilla tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
d)	Dela Rev. D. can. metr. A. Vestemianu tacs'a de m. o. pe 1867/s	5 "
e)	Dela Rev. D. can. metr. E. Vlassa tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
f)	Dela Rev. D. not. cons. St. Manfi tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
g)	Dela D. vicenot. cons. Sim. P. Mateiu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
h)	Dela D. vicereктору S. Teod. Deacu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
i)	Dela D. profesoru Gabriele Popu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
k)	Dela D. prof. gimn. Dem. Farago tacs'a de m. ord. pe 1866/7	5 "
l)	Dela D. prof. gimn. I. M. Moldovanu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
m)	Dela Rev. D. can. metr. Gr. Mihali tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
n)	Dela Rev. D. vic. capit. C. Alutanu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	10 "
o)	Dela Rev. D. prep. capit. Bas. Ratiu tacs'a de m. ord. pe 1866/7	10 "
p)	Dela R. D. super. manast. Er. Albani tacs'a de m. ord. pe 1863/4	5 "
	Sum'a	90 fr.
7)	Dela D. asessoriu si jude singulariu in Borgo-Prundu Daniele Lic'a tacs'a de m. ord. pre anii 1865/6, 1866/7 si 1867/s	15 fr.
8)	A mai incursu la cass'a asociatiunei transilvane:	
a)	Dela H. sa D. I. cav. de Alduleanu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
b)	Dela D. senatoriu Petru Rosc'a tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
c)	Dela D. capitaniu T. Stanislau tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
d)	Dela D. notariu com. in Saadu I. Macelariu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
e)	Dela D. par. si prof. Z. Boiu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
f)	Dela Rev. D. protop. in Hatiegu I. Ratiu tacs'a de m. ord. pe 1867/s	5 "
g)	Dela D. fiscalu pens. in Sasu-Sebesiu Greg. de Popu tacs'a de m. ord. pe 1866/7 si 1867/s	10 "
	Sum'a	40 fr.
9)	D. propriet. in Sasu-Reginu I. P. Maieriu a trimesu la cass'a asoc. in un'a obligatiune urb. Nr. 12,273 cu couponii dela 1. Ian. 1869 sum'a de	105 fr.
	(care suma adauganduse la alta suma de 105 fr. trimesi in a. tr. la asoc. de numitulu Domnu, s'a facutu memb. fundat. alu asoc. trans.)	
10)	Comun'a Telciu din distr. Naseudului a oferitu la asoc. prin D. fiscalu I. Florianu in 5 bucati oblig. alu imprumutulu de statu din 1854 Nr. 18,531, 18,610, 18,611 si 31533 cu couponii din 1. Ian. 1869 si Nr. 13,031 cu couponii dela 1. Octobree 1868 sum'a de	105 fr.
	(facenduse m. ord. alu asoc. pentru totudeauna.)	
11)	D. negociat. in Lugosiu Iov'a Popovicuiu trimesu pretiulu unei manufacture (numita opregii) dela espositiunea din Brasiovu, venduta de Dsa, in suma	15 fr.
	Sibiuu, in 4. Augustu 1868.	

Dela secretariatulu asoc. trans.